

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Podsumowanie szkoleń

Cykl 40 szkoleń zrealizowanych w całej Polsce w ramach projektu pn. „Liderki społeczności wiejskiej w procesach rozwoju lokalnego” cieszył się dużym zainteresowaniem. Wnioskując z 100 % frekwencji na szkoleniach oraz na podstawie opinii wyrażanych w trakcie spotkań, tematyka i forma okazały się celnym przedsięwzięciem.

Uczestniczki wykazały wysoki stopień zainteresowania omawianymi zagadnieniami, jednocześnie podkreślając, że pomysł spotkań kierowanych do liderek społeczności wiejskich jest bardzo potrzebny. Wyrażona została chęć prowadzenia spółdzielni socjalnych, gospodarstw agroturystycznych, zagród edukacyjnych czy gospodarstw opiekuńczych, których powstawanie będzie sprzyjało podnoszeniu jakości życia na obszarach wiejskich, uzyskaniu lepszego dostępu do usług społecznych, zwiększeniu i dywersyfikacji dochodów gospodarstw rolnych, a w konsekwencji kształtowaniu pozytywnego wizerunku całego sektora rolniczego w Polsce. Duże zainteresowanie wywołał temat instrumentów wprowadzonych przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a w szczególności możliwości prowadzenia przez rolników przetwórstwa i sprzedaży na poziomie gospodarstwa. Wskazano na potrzebę kontynuowania tego typu spotkań w przyszłości o tej samej lub podobnej tematyce. Uczestniczące w szkoleniu panie chętnie podejmowały dyskusję podczas omawianych tematów, aktywnie uczestniczyły zadając prelegentom pytania, wymieniały poglądy.

Szkolenia przebiegły zgodnie z zaplanowanymi harmonogramami. Pozytywnie zostały ocenione również przygotowane materiały szkoleniowe, z których, jak deklarowały uczestniczki, będą wykorzystywane do organizacji różnych przedsięwzięć w lokalnym środowisku.

Właściwie dobrany zespół osób moderujących spotkania - eksperci o dużych kompetencjach i praktycznej wiedzy oraz odpowiedni wybór podmiotów ekonomii społecznej głównie z branży żywnościowej, w dużej mierze zakładanych i prowadzonych przez kobiety, pozwolił na pełne zrealizowanie założeń projektu.

Ekonomia społeczna

Cennym aspektem szkoleń była możliwość zapoznania się w sposób praktyczny z osobami prowadzącymi podmioty ekonomii społecznej.

Przedstawiona historia powstawania podmiotów ekonomii społecznej i ich cel działania (stworzenie miejsc pracy dla osób z grup defaworyzowanych) spotkały się z dużym zainteresowaniem. Praktyczne spojrzenie na pracę spółdzielni socjalnej pokazało, że powodzenie takiej spółdzielni zależy w dużej mierze od ludzi, którzy ją tworzą i ten element

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

jest często słabym punktem w powadzeniu tego typu działalności. Uczestniczki szkolenia oprócz wiedzy merytorycznej mogły zobaczyć w praktyce jak funkcjonuje spółdzielnia socjalna, czym się zajmuje, jak może być finansowana, kto i na jakich zasadach może być zatrudniony w spółdzielni.

Udział w spotkaniach, z odpowiednio dobraną grupą docelową, bazując na podstawie wyrażonych opinii, w przyszłości może zaowocować powstaniem nowych, zainspirowanych spotkaniami, podmiotów ekonomii społecznej.

Zagrody edukacyjne

Dużym zainteresowaniem cieszył się temat zagród edukacyjnych, jako rozwiązania innowacyjne i bardzo rozwojowe. Omawiane były w tej kwestii zasady rejestracji takiego gospodarstwa jako działalności gospodarczej, zasady rozliczania w urzędzie skarbowym, prowadzenia ewidencji przyjmowania grup edukacyjnych,

Gospodarstwa opiekuńcze

Żywo dyskutowaną kwestią były również gospodarstwa opiekuńcze. Część uczestniczek była sceptycznie nastawiona do takiej formy opieki, argumentując to m.in. barierami kulturowymi czy społecznymi, do których mieszkańcy wsi (szczególnie starsze osoby) mogą podchodzić z dystansem i nieufnością. Część uczestniczek jednak uznała taką formę działalności za interesującą i bardzo potrzebną (przede wszystkim w kontekście postępującego starzenia się mieszkańców terenów wiejskich i samotności rodziców spowodowanej zagranicznymi wyjazdami zarobkowymi przez ich dzieci). Zwracano uwagę, że powodzenie gospodarstw opiekuńczych będzie w dużej mierze uzależnione od częściowego finansowania ze strony państwa (z budżetu państwa lub budżetów samorządów).

Zwrócono uwagę na konieczność organizowania szkoleń, zarówno teoretycznych jak i praktycznych z zakresu opieki nad osobami starszymi, dla osób zainteresowanych świadczeniem tego rodzaju usług.

Prowadzenie „Gospodarstw otwartych na ludzi”, jako działanie służące integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych marginalizacją społeczną, prowadzenie zagrody edukacyjnej czy też gospodarstwa opiekuńczego, przyczyniają się do tworzenia miejsc pracy oraz miejsc opieki w lokalnym środowisku, w którym znajdują się obiekty które można byłoby wykorzystać.

Prawa kobiet

Spore zainteresowanie wywołała kwestia praw kobiet. Panie dzieliły się własnymi przykładami dyskryminacji kobiet w życiu społecznych i publicznym. Dochodząc na końcu do wniosku, że przywództwo i społeczna rola kobiet jest nadal obszarem, który wymaga wsparcia i rozwijania. Choćby z racji tego, że część praw kobietom przyznano dopiero w

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

ostatnich kilkudziesięciu latach, a świadomość ich praw nadal wymaga szerokiej edukacji kierowanej zarówno do mężczyzn jak i kobiet.

Uczestniczki zwróciły również uwagę, że brak aktywności kobiet wynika z ich warunków życiowych, np. braku opieki nad dziećmi. Państwo oraz instytucje lokalne powinny działać w zakresie np.: zwiększenia dostępu do opieki nad dziećmi, czy zagwarantowaniu dodatkowego źródła zatrudnienia. Taka zmiana pozwoli wyrównać pozycje jednej płci w stosunku do drugiej. Zajmując się potrzebami praktycznymi, można organizować kursy zawodowe dla kobiet zapewniając im niezależność ekonomiczną i dostęp do zawodów prestiżowych czy wysoko płatnych.

Wskazano, że nadal są to w dużej mierze nowe zagadnienie, które rzadko jest poruszane a dotyczy niemałej grupy społecznej.

Instrumenty Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Dyskusję i duże zainteresowanie uczestniczek wywołał temat sprzedaży żywności przez rolników. Przekazana informacja, że od stycznia 2017 r. również w Polsce, pod pewnymi warunkami, rolnicy mają możliwość sprzedaży wyprodukowanych i przetworzonych w swoim gospodarstwie produktów zwierzęcych i roślinnych i że zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób fizycznych przychody ze sprzedaży takich produktów są zwolnione z podatku pod pewnymi warunkami wywołał dyskusję i zadano wiele pytań. Wskazano, iż dobrym tematem na kolejne warsztaty byłaby sprzedaż produktów przez rolników z dokładnym omówieniem aspektów prawnych, zagadnień ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych obowiązków rolników wynikających z takiej działalności, jak również możliwości pozyskania finansowania na taką działalność. Zgłoszono zapotrzebowanie na indywidualną pomoc przy przejściu przez dokumentację rejestracji działalności Rolniczego Handlu Detalicznego w Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Powiatowego Lekarza Weterynarii, Urzędzie Skarbowym, pomocy w prowadzeniu dokumentacji ewidencjonowania sprzedaży produktów przetwarzanych w gospodarstwie.

Uczestniczki szkolenia zainteresowały się również tematyką PROW 2014-2020 szczególnie poddziałanie 6.2 Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich. Zainteresowanie także wzbudziło podjęcie działalności pozarolniczej, warunki jakie w poszczególnych dziedzinach należałoby spełnić oraz możliwościami wsparcia finansowego oraz aktywizowaniem mieszkańców w kierunku podejmowania działalności pozarolniczej.